

Zărind acea siluetă umană aplecată peste o mică scobitură făcută în muntele de gunoaie, Kosef J. nu făcu din prima clipă legătura cu evadatul. Și nici nu se bucură de *prezența* celuiilalt. Se obișnuise să fie *singur* în locurile acelea. Se simțea bine rătăcind singur prin curțile părăsite și mirîndu-se de ele. Avusese chiar senzația că stăpînea acele ruine și că le primise ca pe un dar odată cu eliberarea sa.

În timp ce se apropia de omul aplecat peste gunoaie lui Kosef J. i se păru că acesta era pe cale să îngroape ceva.

„O pisică moartă“, îi trecu prin minte lui Kosef J. și mări pasul. Era ca și cum ar fi vrut să-i dea o mîină de ajutor celuiilalt ca să-și termine treaba și să-l vadă plecînd.

Celălalt îl auzi venind pe Kosef J., se îndreptă de șale și așteptă liniștit.

„E un deținut“, exclamă Kosef J. în gînd, realizînd că omul purta aceleași haine ca și el. Fără să vrea îl muștră puțin pe omulețul bondoc și jovial care nu mai reușea să-i termine hainele civile. Îl silea, de atîta vreme, să rămînă *amestecat* cu toți ceilalți. Ar fi vrut, fără să-și dea seama de ce, ca omul de pe movila de gunoi să știe că el,

Kosef J., era un om liber aflat doar în trecere pe acolo. Dar omul de pe movila de gunoi îl aștepta ca pe un confrate, de parcă ar fi urmat ca amîndoi să scormonească prin movila aceea de gunoaie împietrite.

„L-o fi trimis Franz Hoss“, își mai spuse Kosef J. încercînd, totuși, să-și explice prezența omului.

— Hei! strigă Kosef J. de la baza movilei, rămî-nînd în așteptare și privind îngăduitor spre om.

Omul făcu un gest prietenesc cu mîna stîngă. În mîna dreaptă ținea un cîrlig de fier.

Kosef J. nu fu mulțumit de răspuns. Mai așteaptă cîteva secunde. Omul nu spuse nimic și atunci Kosef J. hotărî să urce *el* pe movila de gunoi.

„Cu siguranță că l-a trimis Franz Hoss“, își întări el convingerea. Altfel ce putea să caute un deținut acolo, la ora aceea?

„Poate c-a fost eliberat de curînd“, gîndi Kosef J. cu oarecare neliniște. Nu, nu putea fi adevărat. Un om eliberat n-avea ce face pe movila *aceea*, cu un cîrlig de fier în mîna dreaptă.

— Te-a trimis Franz Hoss? întrebă Kosef J. cînd fu destul de aproape.

— A, nu, răspunse repede omul.

— Fabius? continuă Kosef J. fiind aproape convins că omul îi va răspunde „da, Fabius“.

— A, nu, răspunse din nou omul.

Din cauza urcușului Kosef J. începuse să gîfie și se simți de aceea ușor rușinat.

— E frig aici, sus, spuse el ca să nu pară prea curios.

— E, răspunse omul cu aceeași expresie de veselie pe față. Kosef J. era tot mai intrigat de răspunsurile scurte ale omului.

Îl măsură din cap pînă în picioare. Hainele celuilalt se jerpeliseră destul de tare. Omul era

neras și avea cearcăne neguroase sub ochi. Dar fața lui, fața în general, expresia sa era de o nemai-pomenită veselie.

— Și ce faci aici? se răsti aproape Kosef J., de parcă primul punct al dialogului fusese elucidat.

— Adun, răspunse celălalt.

— Ce? continuă Kosef J.

— A, sînt destule, răspunse celălalt.

„A, sînt destule“, îl îngîină Kosef J. în gînd. Hotărît lucru, omul vorbea într-un fel enervant.

Kosef J. privi în jur, interesat brusc de priveliștea care se deschidea de pe înălțimea movilei. Omul nu-și continua treaba începută. Aștepta, poate, ca el, Kosef J., să mai spună sau să facă ceva.

Și dintr-odată Kosef J. avu revelația că omul acela era un evadat. Că era chiar evadatul pe care îl căutase și el. Barba nerasă de atîtea zile, hainele zdrențuite, fața fericită și înfometată, toate trădau adevărul acela incredibil: omul era un evadat.

— Dumnezeule, strigă Kosef J.

Omul zîmbi, ca și cum ar fi fost mulțumit întrucît lucrurile se lămuriseră în sfîrșit.

— O, nu se poate, nu se poate, murmură Kosef J., privind în dreapta și în stînga și încovoiindu-și spinarea pentru a se face mai mic. Or să te prindă, îi șopti mai departe omului.

— Cine? întrebă senin omul.

Kosef J. se chirci pe vine și-l trase și pe celălalt în jos.

— Nu-ți dai seama ce faci! vorbi el mai înspăimîntat ca oricînd. Toată lumea te caută, toți te caută, or să te prindă! Kosef J. simți cum asudă dintr-odată. Se scutură de parcă ar fi vrut să-și scuture stropii de sudoare de pe frunte și continuă să șoptească gîfîind: cu cîinii, știi? Cu cîinii!

— Încă? întrebă scurt, în felul lui, omul.

Kosef J. nu răspunse imediat. Se gîndi. Adevărul era că nimeni nu mai amintise de evadat în ultima lună și nimeni nu mai ridicase un deget ca să-l descopere pe fugar. Și totuși i se părea de neconceput ca evadatul să dea tîrcoale penitenciarului după tot ceea ce se întîmplase și după ce fusese căutat cu cîinii.

— Trebuie să fugi, îi spuse Kosef J.

— Unde să fug? întrebă omul.

„E nebun! E nebun!“ se revoltă creierul lui Kosef J.

— În oraș! strigă gîtuit Kosef J.

— În oraș! repetă omul dezamăgit. În oraș mă găsesc numaidecît.

— Oriunde, oriunde! șopti sacadat Kosef J.

— N-am unde să fug, declară omul puțin înciudat de insistențele celui alt.

Kosef J. nu-și putea reveni din febrilitatea care-l cuprinsese. Ar fi vrut să facă *un gest* pentru omul acela îndărătnic, dar evadantul nu voia să înțeleagă nimic. Își aminti că orașul fusese bine răscolit de patrurile de căutare. De fapt, toate împrejurimile fuseseră bine răscolite: pădurile, satele, mlaștinile, luncile, grădinile. Ciudat, cum de rămăseseră necăutate numai curțile părăsite ale penitenciarului și movilele de gunoaie?

— Și de cînd ești aici? întrebă Kosef J.

— De la-nceput, răspunse omul.

— De la-nceput de cînd? întrebă Kosef J.

— De la-nceput de la-nceput, răspunse omul.

„Nebun, nebun, nebun“, își spuse Kosef J.

— Ești nebun! șopti Kosef J.

— Nu sînt, spuse omul.

Tăcură și se priviră insistent. Lui Kosef J. îi vîjiia capul. Se simți atît de împovărat de ceea ce descoperise, încît avu presimțirea unei primejdii.

Ce-ar spune Franz Hoss dacă ar afla că omul lor, pe care-l căutaseră prin ploaie o zi întreagă, fusese ascuns și continua să stea ascuns printre movilele de gunoaie. Oricum, Kosef J. știa acum un lucru: ar fi fost de o mie de ori mai fericit să nu știe că omul se afla acolo.

„Ce fac eu acum, ce?“, se întrebă Kosef J.

— Poate aveți din împlinare ceva de mâncare? întrebă omul.

— Nu, răspunse Kosef J.

— Poate vreun briceag?

— Nu, n-am, răspunse aproape rușinat Kosef J., cu aerul că, întrucât n-a știut, nu l-a adus.

— Vreo curea care nu vă trebuie? continuă omul.

— N-am, n-am nimic, sună disperat răspunsul.

— Poate mâine, dacă mai treceți pe aici.

Kosef J. ar fi vrut să fugă, să uite că-l întâlnește pe acel om și că se îngrijorase, pentru o clipă, de soarta lui.

— Nu știu, nu știu! se zbătu el sufocat.

— Vă e rău? întrebă calm, celălalt.

— Nu știu, nu știu, țipă Kosef J. Apoi, după o secundă: știi, eu, de fapt, am fost eliberat.

— A, făcu omul.

Kosef J. își fixă privirile asupra gropii scobite de om cu ajutorul cârligului său de fier. Gunoaiele fuseseră depuse în straturi succesive care se cimentaseră sub propria lor greutate și datorită frigului de afară. Omul răscolise cu greu și nu găsisese mare lucru. Reușise, totuși, să scoată un bocanc fără șireturi și cu talpa desprinsă. Probabil că voia să-l caute și pe al doilea.

— Nu poate fi departe, spuse Kosef J. studiind cu ochi de expert primul bocanc și gândindu-se la al doilea.

— Așa zic și eu, răspunse omul.

Răscoliră o vreme împreună. Kosef J. găsi și el un cârlig de fier și se puse încântat pe lucru. Scoase câteva cutii de conserve goale și ruginite. Omul le puse deoparte și Kosef J. nu-l întrebă ce intenție avea cu ele. Reuși să salveze, fără s-o rupă prea tare, o folie de plastic destul de mare. Găsi o mulțime de cuie și câteva rulouri de sîrmă.

Muncind, Kosef J. se liniști. Creierul i se limpezi și-l inundă cu un fel de bună dispoziție.

— Am să vin mîine din nou, spuse el.

Mai răscoli o vreme fără să găsească nimic. Celălalt puse deoparte o bucată de cauciuc și un ibric ruginit cu coada ruptă.

— Văd eu ce pot face, spuse din nou Kosef J.

Celălalt găsi un degetar și o farfurie de tablă. Kosef J. găsi un spătar de scaun și două crăcane de tras cizmele. Celălalt scoase un sfeșnic cu toate cele trei brațe rupte. Îl priviră amîndoi, în tăcere.

— Ce frumos e, spuse Kosef J.

— E, adăugă omul.

Kosef J. mai găsi o jumătate de burduf de acordeon, un borcan de sticlă foarte înnegrit, dar întreg și o furculiță.

Omul găsi o mînușă fără degete și un capăt de lumînare.

Kosef J. mai găsi o cutie de carton boțită și o potcoavă de fier.

Omul găsi un dop de plută, câteva cioburi de faianță albastră și o mulțime de șuruburi, pe unele din ele fiind înșurubate chiar și piulițe.

Kosef J. mai găsi o cataramă de nichel.

Omul găsi două coperti de carte pe care nu se mai puteau citi decît literele „A“, „T“ și „E“, o carcasă de ceas deșteptător, o pielică jerpelită de iepure și un alt cârlig de fier, identic cu cel pe care îl folosea deja la răscolit gunoiul.